

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentanții societății comerciale „Radu-Lum-Luci” societate cu răspundere limitată, Anatolie Postolachi și avocatul Andrei Axinte împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Radu-Lum-Luci” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 22 ianuarie 2016, societatea comercială „Radu-Lum-Luci” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată SC „Radu-Lum-Luci” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere Limitată (denumirea prescurtată ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL), intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (denumirea prescurtată ANRE) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Radu-Lum-Luci” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă de 74 553,55 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 236,60 de lei.

În argumentarea revendicărilor înaintate, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a invocat că, SC „Radu-Lum-Luci” SRL a consumat fraudulos energie electrică, în privința acesteia fiind întocmit Actul nr. 16608 din 19 septembrie 2012, Actul nr.19201 din 10 iulie 2013, Actul nr. 24918 din 25 noiembrie 2013, Actul nr. 025983 din 22 octombrie 2014. Astfel, în privința consumatorului s-au efectuat calculele consumului energiei electrice neevidențiate, conform sistemului paușal și s-au emis facturile de plată a energiei electrice nr. 7136155011 din 26 septembrie 2012 în sumă de 3 456,41 de lei, nr. 7136155014 din 17 august 2013 în sumă de 19 720,30 de lei, nr. 7136155015 din 09 decembrie 2013 în sumă de 12978,12 lei și nr. 7136155016 din 12 noiembrie 2014 în sumă de 27 876,89 de lei.

Consideră reclamanta că actele administrative nominalizate sunt ilegale și nefondate, deoarece sunt întocmite cu încălcarea procedurii stabilite de Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice. Or, actele de control au fost întocmite în lipsa consumatorului/reprezentantului consumatorului casnic, prin urmare acesta nu a asistat la procedura de efectuare a controlului. Astfel, consumatorul a fost lipsit de posibilitatea asistării la momentul verificării contorului și de a-și exprima opinia asupra celor depistate de către furnizor.

Subsecvent, opinează că și facturile de plată a energiei electrice nr. 7136155011 din 26 septembrie 2012 în sumă de 3 456,41 de lei, nr. 7136155014 din 17 august 2013 în sumă de 19 720,30 de lei, nr. 7136155015 din 09 decembrie 2013 în sumă de 12978,12 lei și nr. 7136155016 din 12 noiembrie 2014 în sumă de 27 876,89 de lei conțin date eronate, întrucât calculele pentru energia electrică au fost efectuate pentru perioada anului 2012 – 26 ianuarie 2014, presupunând că încălcările au început cu anul 2012. Totodată, facturile nu indică modalitatea de efectuare sau de calculare a consumului de energie electrică, nu fac referire la indicațiile precedente și nici la actul de control în temeiul căruia s-a efectuat calculul pentru energia electrică, nu s-a luat în considerație faptul că SC „Radu-Lum-Luci” SRL nu are încheiat cu furnizorul un contract de energie electrică.

Susține reclamanta că, la 24 noiembrie 2015 s-a adresat cu cerere prealabilă către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, prin care a solicitat anularea actelor administrative ca fiind ilegale. Încă, până la data intentării prezentei acțiuni, nu a primit răspuns la cererea prealabilă.

Solicită admiterea acțiunii, anularea Actelor de încălcare a clauzelor contractuale nr. 16608 din 19 septembrie 2012, nr.19201 din 10 iulie 2013, nr. 24918 din 25 noiembrie 2013 și nr. 025983 din 22 octombrie 2014; anularea facturilor de plată nr. 7136155011 din 26 septembrie 2012 în sumă de 3 456,41 de lei, nr.7136155014 din 17 august 2013 în sumă de 19 720,30 de lei, nr. 7136155015 din 09 decembrie 2013 în sumă de 12 978,12 lei și nr. 7136155016 din 12 noiembrie 2014 în sumă de 27 876,89 de lei.

Judecătoria Hâncești (sediul Central), prin hotărârea din 15 martie 2017 (vol. I, f.d. 198, 200-208), a respins acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 noiembrie 2017 (vol. I, f.d. 236, 237-242), a respins apelul declarat de SC „Radu-Lum-Luci” SRL și a menținut hotărârea Judecătoria Hâncești (sediul Central) din 15 martie 2017.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele inferioare au invocat dispozițiile art.14 alin. (1), art. 16 alin. (1), art. 17 alin. (1), (4) și (5), art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 116 alin. (3) din Codul de procedură civilă, art. 271 din Codul civil, pct. 1, 49, 93 subpct. 2, 94 și 155 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.393 din 15 decembrie 2010.

Referitor la circumstanțele speței, instanțele de fond au constatat că, reclamanta s-a adresat cu cerere prealabilă la 28 noiembrie 2015, însă, conform avizelor de recepționare a corespondenței, reclamanta a recepționat la 27 septembrie 2012 copia Actului din 19 septembrie 2012, la 18 iulie 2013 copia Actului din 10 iulie 2013 și la 18 noiembrie 2014 copia Actului din 22 octombrie 2014 și Decizia din 13 noiembrie 2014.

Astfel, ca temei de tardivitate, instanțele inferioare au reținut că în cadrul cauzei civile de încasare a datoriei intentată la acțiunea ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL împotriva SC „Radu-Lum-Luci” SRL, ultima a făcut cunoștință cu actele contestate.

Prin urmare, în speță, acțiunea a fost înaintată peste termen, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă peste 4 ani și 2 luni în cazul Actului din 19 septembrie 2012, peste 2 ani și 4 luni pentru actul din 10 iulie 2013 și peste un an pentru Actul din 22 octombrie 2014, Decizia din 13 noiembrie 2014 și Actul nr.24918 din 25 noiembrie 2013.

Mai mult decât atât, instanțele de fond au notat că reclamanta nu a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată și nu a prezentat probe ce ar justifica omiterea termenului de prescripție.

Subsecvent, instanțele inferioare au constatat că, actele supuse examenului legalității certifică faptul că consumatorul SC „Radu-Lum-Luci” SRL a consumat fraudulos energie electrică în perioada indicată în aceste acte. Totodată, s-a ajuns la concluzia că, acțiunile furnizorului de energie electrică au fost efectuate în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

La 21 decembrie 2017, reprezentanții SC „Radu-Lum-Luci” SRL, Anatolie Postolachi și avocatul Andrei Axinte au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea totală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea (vol. II, f.d. 1-8, 9).

În motivarea recursului reiterează circumstanțele faptice ale cauzei și invocă faptul că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

În acest sens menționează că, concluzia instanței de apel privind tardivitatea acțiunii sunt eronate, deoarece SC „Radu-Lum-Luci” SRL a aflat de actele administrative contestate la 09 noiembrie 2015, când a luat cunoștință de materialele cauzei intentate la acțiunea ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la încasarea datoriei. Astfel, opinează că, operatorul de rețea nu a adus la cunoștință, în modul stabilit de lege, actele întocmite în privința SC „Radu-Lum-Luci” SRL. Prin urmare, consideră că s-a încadrat în termenul de adresare atât cu cerere prealabilă, cât și cu cerere de chemare în judecată.

La fel, susține că instanțele inferioare greșit nu au dat apreciere argumentului SC „Radu-Lum-Luci” SRL precum că semnăturile de pe avizele de recepție a corespondenței, prin care se confirmă recepționarea Actelor de încălcare a clauzelor contractuale, nu-i aparțin. Or, aceste avize au fost contrasemnate de persoane străine, neangajați ai SC „Radu-Lum-Luci” SRL și nu sunt confirmate prin ștampila societății.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Ab initio, instanța de recurs consideră calea de atac ca fiind demarată în interiorului termenului legal, deoarece actul judecătorec de dispoziție recurat în speță datează cu 14 noiembrie 2017 (vol. I, f.d. 236, 237-242), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 21 decembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (vol. II, f.d.9, 1-8).

Completul de admisibilitate apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile recurentului conținute în cererea de recurs, or, conform

prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând memoriul cuprins în cererea de recurs, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în aceasta (vol. II, f.d. 1-8), în esența lor, sunt similare alegațiilor înserate în cererea de apel motivată (vol. I, f.d. 220-226). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că în cererea de recurs formulată, **reprezentanții recurente** nu au evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe factice care au fost supuse examinării și aprecierii în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, completul de admisibilitate menționează că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în art.437 alin.(1) din Codul de procedură civilă și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Or, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipoteza relevantă certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece **reprezentanții recurente** nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al **recursului**, deoarece este lipsit de conținut și desprinde

simplul fapt al dezacordului reprezentanților recurenteii cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de reprezentanții SC „Radu-Lum-Luci” SRL, [Anatolie Postolachi și avocatul Andrei Axinte](#) nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că reprezentanții recurenteii au depus prezenta cerere de recurs după ce SC „Radu-Lum-Luci” SRL a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis *„Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentanții SC „Radu-Lum-Luci” SRL, [Anatolie Postolachi și avocatul Andrei Axinte](#) împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de reprezentanții societății comerciale „Radu-Lum-Luci” societate cu răspundere limitată, [Anatolie Postolachi și avocatul Andrei Axinte](#) împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Radu-Lum-Luci” societate cu răspundere limitată

împotriva întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas